

Asia: VM/1229/00.01.00.01/2017

Avoimen hallinnon 4. toimintaohjelman luonnos 2019-2023

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Avoimen hallinnon 4. toimintaohjelman keskeisiksi tavoitteiksi on kirjattu luottamuksen vahvistaminen yhteiskunnan eri toimijoiden välillä sekä auttaa varmistamaan kaikkien tasavertaiset osallisuusmahdollisuudet yhteiskunnan toimintaan ja sen kehittämiseen.

Tavoitteen osalta luonnoksessa on todettu, että luottamuksen vahvistamisen tulee olla hallinnon kehittämisen keskeinen tavoite. Luottamus syntyy eettisesti kestävästä toiminnasta, avoimuudesta ja kaikkien toimijoiden osallisuudesta. Julkisen hallinnon avoimuutta ja tiedon ymmärrettävyyttä on parannettava, jotta luottamusta voitaisiin vahvistaa.

Mainitut seikat ovat tärkeitä. Hallinnon avoimuutta ja kansalaisten vaikuttamismahdollisuuksia on Suomessa jo kehitetty merkittävästi menneinä vuosina muun muassa julkisuuslain uudistusten ja yleisen tiedonsaannin kehittymisen myötä. Avoimen hallinnon toimintaohjelmissa vuodesta 2013 alkaen on panostettu muun ohessa virkakielen selkeyteen ja ymmärrettävyyteen, selkeään hallintoon, datapalveluiden saatavuuteen ym. Tästä syystä tuntuukin hämmäntävältä, että samaan aikaan suomalaisten luottamus hallintoon on ollut reippaassa laskussa. Tämä osoittaa, että luottamus ei parane pelkästään avoimuutta lisäämällä vaan lisäksi tarvitaan muita toimia kuten tiedottamista ja yleistä valistamista.

Valistuksen tärkeys ja ulkopuolisen vaikuttamisen vaarat on tiedostettu luonnoksen yleisessä tekstiosassa. Toimintaohjelman toimenpide-ehdotuksiin ei sinänsä ole huomautettavaa. Erityisesti kansalaisten luottamuksen vahvistamiseen voisi ehkä kiinnittää vielä enemmän huomiota ja miettiä konkreettisia toimenpiteitä ongelman korjaamiseksi jo esitetyn yleisen valistuksen lisäksi.

Niemenoja Rauno

